

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΕΙΜΕΝΟ

α) Cato attulit quodam die in curiam ficum praecocem ex Carthagine ostendensque patribus «Interrogo vos» inquit «quando hanc ficum decerptam esse putētis **ex arbore**». Cum omnes recentem esse dixissent,Tam prope a muris habēmus hostem! Itaque cavēte periculum, tutamini patriam....**Neminem** credideritis patriae consultūrum esse, nisi vos ipsi **patriae** consulueritis. Mementōte rem publicam in extrēmo discrimine quondam fuisse!»

β) Et si habet Asia suspiciōnem quandam **luxuriae**, Murēnam laudāre debēmus, quod **Asiam** vidit sed in Asiā continenter vixit. Quam ob rem accusatōres non Asiae nomen Murēnae obiecērunt, ex quā laus familiae, memoria generi, honos et gloria nomini constitūta est, sed aliquod flagitium ac dedecus aut in Asia susceptum aut ex Asiā deportātum. Meruisse vero stipendia in eo bello virtūtis fuit; patre imperatōre libentissime meruisse pietātis fuit;

γ) Postea Plato quidam Sardiānus, cum eum fugitīvum esse ex **Aesōpi** litteris cognovisset, hominem comprehendit et **in custōdiam** Ephesi tradidit. Tu hominem investīga, quaeso, summāque diligentīā vel Rōmam mitte vel Epheso rediens tecum dedūc. Noli spectāre **quanti** homo sit. Parvi enim preti est, qui tam nihili est. Sed, propter servi scelus et audaciam, tanto dolōre Aesōpus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitīvi.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Α. Α. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική από το πρώτο απόσπασμα το «Tam prope ... fuisse!», από το δεύτερο απόσπασμα το «Quam ob rem ... pietātis fuit;» και από το τρίτο «Noli spectāre ... recuperatio fugitīvi.».

Μονάδες 20

B1. Να σημειώσετε αν οι παρακάτω προτάσεις είναι Σωστές ή Λανθασμένες:

- a. Η ποίηση των κικερώνειων χρόνων διακρινόταν για την ποσότητα και όχι για την ποιότητά της.
- b. Μετά το 90 π.Χ. δημιουργούνται έργα μικρής διάρκειας.
- c. Στο πρώτο τμήμα της κλασικής εποχής δεσπόζει ο λαμπερός κικερώνειος λόγος.
- d. Οι Ρωμαίοι συχνά αλλοιώνουν ή μεταμορφώνουν τα ελληνικά είδη (π.χ. σάτιρα) ή παράγουν νέα είδη (π.χ. ελεγεία).
- e. Ο Οράτιος επηρεάστηκε από τους αρχαϊκούς λυρικούς.
- f. Τον 6ο αιώνα μ.Χ. αρχίζει ο λατινικός Μεσαίωνας.
- g. Η συστηματική καλλιέργεια της λατινικής και η παραγωγή αξιόλογων κειμένων έγινε μετά την ιστορική «συνάντηση» των Ρωμαίων με τους Έλληνες το 240 μ.Χ.
- h. Ο Μάρκος Τύλλιος Κικέρωνας ο ρήτορας συνέγραψε εκατό λόγους με πολιτικό ή δικανικό περιεχόμενο.
- i. Στο δεύτερο τμήμα της κλασικής εποχής ανθεί η πεζογραφία.
- j. Στην κλασική εποχή η λατινική λογοτεχνία διανύει ένα στάδιο μαθητείας, πειραματισμών και πολυποίκιλης ανίχνευσης.

Μονάδες 10

B2. Να βρείτε με ποια λέξη των λατινικών από τα αποσπάσματα που σας έχουν δοθεί, έχει ετυμολογική συγγένεια καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: αναπόφευκτος, μερίδιο, άκαρπος, μνημονιακός, σερβίτσιο.

Μονάδες 10

Γ.1.α. Να μεταφέρετε στις πτώσεις που ζητούνται τα παρακάτω (**Μονάδες 11**)

virtutis: ονομαστική ενικού

rem: αφαιρετική πληθυντικού

flagitium: δοτική πληθυντικού

scelus: η αιτιατική πληθυντικού

nihil: αφαιρετική ενικού στο ίδιο γένος

quodam die: γενική πληθυντικού

ficum: γενική πληθυντικού

arbore: δοτική πληθυντικού

laus: γενική ενικού

audacias: στον αντίθετο αριθμό στην ίδια πτώση

neminem: ονομαστική πληθυντικού

Γ.1.β. Στο απόσπασμα «Tu hominem investīga, ... enim preti est, qui tam nihili est» (κείμενο c') να εντοπιστούν τα επίθετα (2 μονάδες) και να μεταφερθούν στους υπόλοιπους βαθμούς, διατηρώντας το ίδιο γένος, αριθμό και πτώση (2 μονάδες).

(Μονάδες 4)

Γ.2.α. Να γραφτεί κάθε τύπος που ζητείται από τους ακόλουθους: **(Μονάδες 15)**

Consulueritis: γ' ενικό υποτακτικής μέλλοντα

tradidit: α' ενικό οριστική παθητικού παρατατικού

est adfectus: γ' πληθυντικό υποτακτική παθητικού ενεστώτα

sit: το απαρέμφατο μέλλοντα (και οι δύο τύποι).

rediens: η γενική πτώση της μετοχής στον ενικό αριθμό.

possit: το ίδιο πρόσωπο στην οριστική του ενεστώτα.

dixissent: β' ενικό πρόσωπο προστακτικής μέλλοντα μέσης φωνής

decerptam esse: ουδέτερο γένος μετοχής μέλλοντα στην ονομαστική πληθυντικού αριθμού

confidere: ο αντίστοιχος τύπος στην άλλη φωνή

obiecerunt: γ' πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής υπερσυντελικού ενεργητικής φωνής

deportatum: μετοχή ενεστώτα στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση

fuit: β' πληθυντικό πρόσωπο προστακτικής ενεστώτα

constituta est: γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή

Attulit: β' ενικό οριστική και προστακτική ενεστώτα

Δ1.α. nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi: να αναγνωριστεί το συντακτικό φαινόμενο και να δηλωθεί με άλλον τρόπο. **(Μονάδες 2)**

1.β. Noli spectāre quanti homo sit: Να εκφράσετε την απαγόρευση με άλλο τρόπο. **(Μονάδες: 1)**

1.γ. ante tertium diem: Να γράψετε τον ισοδύναμο τρόπο εκφοράς του χρόνου. **(Μονάδα 1)**

Δ.2.α Να μεταφέρετε τις παρακάτω προτάσεις στην παθητική σύνταξη:

«Quam ob rem accusatōres non Asiae nomen Murēnae obiecerunt.»

«Postea Plato quidam Sardiānus, cum eum fugitīvum esse ex Aesōpi litteris cognovisset, hominem comprehendit.»

(Μονάδες 4)

2.β. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω προτάσεων (είδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτικός ρόλος). **(Μονάδες 8)**

«quod Asiam vidit»

«Cum omnes recentem esse dixissent»

2.γ. Να αναγνωρίσετε τις μετοχές και να τις μετατρέψετε στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση: **(Μονάδες 4)**

«Cato **ostendens** patribus inquit.»

«**Susceptum**»

2.δ. quod Asiam vidit: Να γίνει σύμπτυξη της δευτερεύουσας πρότασης σε μετοχή. **(Μονάδες 2)**

Δ.3. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι τονισμένες λέξεις των κειμένων.

(Μονάδες 8)

BONA FORTUNA!!!

